

*Wijziging van regelingen betreffende
economische delicten*MEMORIE VAN ANTWOORD
(Ingezonden 6 April 1954)

No. 5

Het verheugt ondergetekenden, dat de vaste Commissie voor Justitie in het algemeen met instemming van het onderhavige wetsontwerp heeft kennisgenomen.

Ter beantwoording van de vraag of het ontnemen van opsporingsbevoegdheid aan de Rijkszuivelinspecteurs en -visiteurs niet tot misschien ongewenste consequenties aanleiding zou kunnen geven, moge het volgende worden opgemerkt.

Tot dusverre wordt het merendeel der overtredingen op dit gebied door controleurs der privaatrechtelijke controle-instellingen aangebracht. De Rijkszuivelinspecteur en -visiteurs oefenen daarop toezicht uit; hun rapporten worden dan in handen gesteld van de controle-instellingen, die als regel de zaak intern, tuchtrechtelijk, zullen afdoen, eventueel haar in handen van het openbaar ministerie zullen stellen. Deze gedragslijn, welke de samenwerking verzekerde tussen deskundige ambtenaren van Rijksweg en van de privaatrechtelijke controle-instellingen, heeft inderdaad in de praktijk gunstige resultaten afgeworpen. De voorgestelde regeling beoogt hierin slechts in zoverre wijziging te brengen, dat het toezicht van Rijksweg voortaan wordt uitgeoefend door deskundige ambtenaren van de Algemene Inspectiedienst. Hun zal worden opgedragen het toezicht op de tot dusver gebruikelijke wijze voort te zetten, hetgeen te gereder zal kunnen geschieden, nu een aantal Rijkszuivelvisiteurs in genoemde dienst is opgenomen.

Evenals ten tijde van de parlementaire behandeling der Wet op de economische delicten, lijkt het ook thans nog gewenst de interne berechting op dit gebied — welke haar grondslag in de wet vindt — te handhaven.

Uiteraard is met een opdracht als vorenbedoeld aan de ambtenaren van de Algemene Inspectiedienst het aangeroerde probleem niet geheel opgelost. Weliswaar zullen als gevolg daarvan die ambtenaren de door hen geconstateerde overtredingen niet eigener beweging ter kennis van de officier van justitie — niet de economische politierechter — brengen, doch de mogelijkheid bestaat, dat de officier daartoe aan die ambtenaren opdracht geeft. Enkele leden wijzen in dit verband ook op artikel 37 der Wet tuchtrechtspraak bedrijfsorganisatie, juncto artikel 105 der Wet op de Bedrijfsorganisatie, alsook op artikel 16 der Wet bestrijding tuberculose onder het rundvee.

Met de toepassing van laatstgenoemd artikel is inmiddels enige ervaring verworven. In tegenstelling tot hetgeen de bovenbedoelde leden menen te weten, is het de ondergetekenden niet bekend, dat zich hierbij moeilijkheden voordoen door gebrek aan eenstemmigheid onder de officieren van justitie over het te volgen beleid.

De eerste ondergetekende heeft te dezen eenheid van beleid bevorderd door destijds een bespreking te doen beleggen tusschen de officieren van justitie, belast met de behandeling van economische strafzaken, en vertegenwoordigers van de Stichting voor de Landbouw, waarbij deskundige voorlichting is verschaft vanwege de tweede ondergetekende; de te volgen gedragslijn is daarna in een circulaire vastgelegd. Daarin is bepaald, dat de berechting, indien enigszins mogelijk, aan de provinciale gezondheidsdiensten moet worden overgelaten. Klachten, met name als door meerbedoelde leden aangeduid, hebben de ondergetekenden ook na het vaststellen van die gedragslijn niet bereikt.

Overigens mogen zij nog verwijzen naar de parlementaire behandeling der Wet bestrijding tuberculose onder het rundvee.

Het wil de ondergetekenden voorkomen, dat, indien hiertoe in de praktijk aanleiding blijkt te bestaan, een soortgelijke gedragslijn uitdrukkelijk kan worden vastgesteld ten aanzien van de berechting van overtredingen op het bovenbedoelde zuivelgebied. Er moge overigens op worden gewezen, dat ook onder de huidige regeling het toezicht op de opsporing van deze overtredingen, voor zover het mede strafbare feiten betreft, bij het openbaar ministerie berust. Tot dusver heeft ook op dit gebied de uitoefening daarvan niet tot moeilijkheden aanleiding gegeven.

Inderaad zijn bij het aanhalen van sommige wetten onnauwkeurigheden in het wetsontwerp geslopen. Zij worden bij Nota van Wijzigingen hersteld; daarbij zijn de Richtlijnen voor de Wetgevingstechniek in acht genomen.

Overeenkomstig richtlijn 37 worden in de aanhef van artikel I de woorden „sedert gewijzigd” geschrapt. Nadat het ontwerp tot wet zal zijn verheven, zal worden zorggedragen, dat bij plaatsing in het *Staatsblad* de laatste wijzigingen van aangehaalde wetten in voetnoten worden vermeld. Dit zal ook gelden voor de wijziging, welke de in artikel XI aangehaalde wet van 29 November 1930, *Stb.* 441, heeft ondergaan. Het zou evenwel minder juist zijn in de wet zelf de tekst aan te halen, zoals deze bij besluit van 18 Juni 1932 is bekend gemaakt. Die bekendmaking mist immers op zich zelf rechtskracht.

Na het indienen van het wetsontwerp is gebleken, dat dit nog op enkele punten aanvulling behoeft. Vooreerst zijn nog twee leemten in de Wet op de economische delicten aan de dag getreden. In artikel 11, tweede lid, wordt nog verwezen naar de oude Handelsregisterwet; voorgesteld wordt te verwijzen naar de nieuwe wet van 1954. Verder is men bij het onderzoek naar de stand van de bijzondere reglementen, welke de arrondissementen-rechtbanken, ingevolge artikel 27 van Reglement I, ter voldoening aan artikel 19 der Wet op de Rechterlijke Organisatie, dienen vast te stellen, gestuit op de wettelijke eis, dat de economische politierechter, evenals de „gewone” politierechter, bij rechtbanken in gemeenten met 100 000 of meer inwoners ten minste driemaal in de week zitting zou moeten houden. Artikel 368 van het Wetboek van Strafvordering, waarin zulks voor de „gewone” politierechter is voorzien, is immers van overeenkomstige toepassing verklaard voor het rechtsgeding voor de economische politierechter (artikel 48 Wet op de economische delicten). Omdat naleving van deze eis in bedoelde gemeenten in het belang der rechtspleging niet is geboden en bovendien bijzondere lasten zou leggen op de betrokken rechterlijke ambtenaren, wordt voorgesteld de gesignaleerde leemte alsnog op te vullen. In de Nota van Wijzigingen is een aanvulling van artikel 48 van de Wet op de economische delicten opgenomen.

Voorts wordt voorgesteld in artikel I, onder A, sub 4, van het ontwerp de letters *o* tot en met *u* te vervangen door *p* tot en met *v*; de letter *o* wordt nl. bezet door artikel 9 van het onlangs door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangevaarde ontwerp van Wet op het cadeaustelsel (*Zitting 1954—1955*, no. 3450).

Verder is gebleken, dat enige verduidelijkingen noodzakelijk zijn in de voorgesteld wijzigingen van de artikelen 19 en 26 van de Vleeskeuringswet. Vooreerst wordt er op gewezen, dat onlangs bij arrest van het gerechtshof te Arnhem van 5 November 1954 werd beslist, dat het bewaren van vlees in een kelder-ruimte, welke niet als bewaarplaats van vlees kon worden aangemerkt, niet strafbaar was, aangezien de wet niet uitdrukkelijk verbiedt dat vlees, na slachting in een inrichting, die voldoet aan de krachtens artikel 19 van de Vleeskeuringswet gestelde eisen, elders zou worden opgeslagen, dan in een bewaarplaats, die aan die eisen voldoet. Het is duidelijk, dat de wetgever een dergelijke consequentie niet heeft gewild. Ten einde echter alle misverstand hierover uit te sluiten, wordt voorgesteld in artikel 19 alsnog een uitdrukkelijk voorschrift dienaangaande op te nemen. Voorts wordt de aandacht gevestigd op een arrest van de Hoge Raad van 25 Januari 1955, dat de vraag doet rijzen, of de gemeenteraden bevoegd zijn te verbieden, dat z.g. huisslachten elders geschieden dan in slachterijen als bedoeld in artikel 19. Vele gemeenteverordeningen bevatten een dergelijk verbod, dat immers ook geheel in de lijn ligt van de in artikel 26 van de Vleeskeuringswet met zoveel woorden toegekende bevoegdheid te gebieden, dat het slachten bij wege van bedrijf in een daartoe speciaal aangewezen inrichting plaats vindt. Ten einde thans de bevoegdheid der gemeenteraden ook voor het slachten anders dan bij wege van bedrijf buiten elke twijfel te stellen, wordt nader voorgesteld artikel 26 van de Vleeskeuringswet te dien aanzien aan te vullen.

Tenslotte wordt voorgestelde de regeling van de opsporing in de onlangs tot stand gekomen Jachtwet eveneens aan te passen aan die van het onderhavige ontwerp (invoeging artikel XVIII, nieuw).

Voor een goed overzicht wordt bij deze Memorie een gewijzigd ontwerp van wet gevoegd.

De Minister van Justitie,
L. A. DONKER.

*De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,*
MANSHOLT.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*
J. G. SUURHOFF.